

Ympäristöministeriölle

Lausunto kaupunkivesiasetuksen voimassaoloajan jatkamisesta.

Ehdotuksen keskeisenä sisältönä on kaupunkien vesien hallintaa ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin vuosina 2020–2025 myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (669/2020) voimassaolon pidentäminen vuoden 2030 loppuun saakka. Muutos toteutettaisiin tarkistamalla asetuksen nimike vastamaan uutta voimassaoloaikaa ja muuttamalla voimaantulopykälää (10 §). Asiassa olisi hyvä huomioida voimaantuloajan ja voimaan tulopykälän muutoksen lisäksi myös muita asioita, jotka ohjaavat valtionavustuksen käyttöä.

Asia on sinällään kannatettava ja hyvin valmisteltu. Perustelumuiustiossa on osin esitetty ristiriitaisia perusteluita rahoituksen perusteissa. Esimerkiksi muistion mukaan toimilla vähennetään maa- ja metsätalouden ravinnekuormitusta vesiin, kunnostetaan vesistöjä sekä vähennetään haitallisia aineita kaupunkivesistä. Ehdotus koskee kuitenkin valtioneuvoston asetukseksi kaupunkien vesien hallintaa ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin vuosina 2020–2025 myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksennimikkeen ja 10 §:n muuttamista. Tässä olisi ehkä syytä tarkentaa perustelumuiustion tekstiä. Jos kaupunkien vesien hallintaa ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin voidaan myös ottaa mukaan maa- ja metsätalouden ravinnekuormituksen vähentämiseen suunniteltuja hankkeita, tämä tulisi kirjata selkeämmin. Mitä nämä hankkeet voisivat olla?

Avustuksia on myönnetty hankkeille, joissa on pyritty parantamaan viemäroityjen yhdyskuntajätevesien käsittelyä, selvittämään haitallisten aineiden esiintymistä, vähentämään haitallisia aineita hulevesistä, vähentämään viemärylivuotoja ja niiden vaikutuksia sekä vähentämään haitallisten aineiden päästöjä alueiden käytön, kaavoituksen ja vesihuollon sekä kunnan muiden vesiensuojeluun vaikuttavien toimialojen yhteistyön avulla. Edellä olevat toimet ovat kannatettavia.

Kaupunkien vesien hallintaan ja haitallisten aineiden vähentämisen hankkeisiin myönnettävän tukiohjelman budjetti on 1–2 miljoonaa euroa vuodessa (ajalla 2025–2027). Tälle on sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä varmasti tarvetta myös tämän rahoituskauden jälkeen. Hankkeissa tulisi huomioida myös suuremmat, useamman kaupungin alueelle tehdyt hankkeet. Esimerkiksi Lahden, Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteishankkeessa 2017–2020 (Uudet hulevesien hallinnan Smart & Clean ratkaisut) voitiin suuremmalla hankkeella saada hyötyjä tehokkaammin aikaan, saatiin yrityksiä mukaan rahoitukseen sekä mahdollistettiin tehdyn kehitystyön testaamisen todellisissa hulevesikohteissa. Perustelumuiustiossa on mainittu pienet hankkeet, mutta myös suuremmat, usean kaupungin yhteisvoimin toteuttamat hankkeet tulee huomioida hankerahoituksissa. Tehdyistä hankkeista saadut tutkimustulokset tulisi olla myös kaikkien hyödynnettävissä. Hankkeiden tulisi myös kohdistua konkreettisiin toimiin ja kokeiluihin, joista kerätään tutkittua tietoa.

Yhteenveto

Rahoitus kaupunkien vesien hallintaa ja kaupungeista ja rakennetulta alueelta tulevien vesien haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin tulee varmistaa. Hankkeiden seurannassa ja raportoinnissa tulee huomioida myös paikallinen osaaminen vesistöseurannoissa ja näytteenotossa sekä analytiikassa. Sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä, tukiohjelman budjettia olisi syytä myös tarkastella ylöspäin.

SUOMEN VESIENSUOJELUN KESKUSLIITTO RY
VATTENSSKYDD CENTRALFÖRENING I FINLAND RF

Helsingissä 10.2.2025

Hannu Moilanen

Toiminnanjohtaja